

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 17.5.2018
COM(2018) 293 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

EWROPA ATTIVA

Mobbiltà Sostenibbli għall-Ewropa: sikura, konnessa u nadifa

1. INTRODUZZJONI

Fid-diskors tiegħu dwar l-Istat tal-Unjoni ta' Settembru 2017, il-President Juncker stabbilixxa mira għall-UE u l-industriji tagħha biex ikunu fuq quddiem fid-dinja fl-innovazzjoni, id-digitalizzazzjoni u d-dekarbonizzazzjoni. Il-Kummissjoni adottat approċċ komprensiv biex jiġi żgurat li l-politiki ta' mobbiltà tal-UE jirriflettu dawn il-prijoritajiet politiċi. Wara l-Istrateġija għall-Mobbiltà b'Emissjonijiet Baxxi¹, il-Kummissjoni adottat żewġ "Pakketti ta' Mobbiltà" f'Mejju u Novembru 2017 rispettivament². Dawn jistabbilixxu agenda pożittiva u kienu jinkludu proposti legiżlattivi u inizjattivi fuq l-istrateġija għall-mobbiltà b'livell baxx ta' emissjonijiet u l-iżgurar ta' tranżizzjoni bla xkiel lejn mobbiltà nadifa, kompetittiva u konnessa għal kulhadd. Jenhtieg li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jiżguraw l-adozzjoni rapida ta' dawn il-proposti.

Dan it-tielet u l-aħħar pakkett "L-Ewropa Attiva" jwettaq l-istrateġija tal-politika industrijali l-ġdida ta' Settembru 2017, u huwa mfassal biex jikkompleta l-proċess biex l-Ewropa tkun tista' tibbenefika b'mod sħiħ mill-benefiċċji kollha tal-modernizzazzjoni ta' mobbiltà³. Biex dan isir, huwa essenzjali li s-sistema ta' mobbiltà tal-futur tkun sikura, nadifa u effiċjenti għaċ-ċittadini kollha tal-UE. Irridu niehdu vantaġġ mill-possibbiltajiet ta' teknoloġija ġdida li jsegwi diversi għanijiet fl-istess hin — biex jagħmlu l-mobbiltà Ewropea aktar sikura u aktar aċċessibbli, industrija Ewropea aktar kompetittiva, impjiegi Ewropej aktar sikuri, u biex ikunu aktar nodfa u adattati aħjar l-isforzi sabiex tiġi ffaċċjata l-bidla fil-klima. Dan se jirrikjedi l-impenn sħiħ tal-UE, l-Istati Membri u l-partijiet kkonċernati.

Il-bidla teknoloġika qed tmiss il-partijiet kollha tas-soċjetà u tal-ekonomija u tittrasforma l-hajja taċ-ċittadini tal-UE. It-trasport mhuwiex eċċezzjoni għal din ix-xejra. Teknoloġiji godda qed jinbidlu b'mod radikali x-xejra ta' mobbiltà. Huma qegħdin ifixxlu l-mudelli tan-negozju u l-industriji tat-trasport konvenzjonali, iġibu opportunitajiet godda fil-forma ta' servizzi ta' mobbiltà godda u atturi godda, iżda wkoll sfidi. Is-suq tax-xogħol u l-hiliet meħtieġa qed jevolvu b'rata mgħaġġla, u l-UE trid tibqa' kompetittiva fid-dawl ta' kompetizzjoni dinjija qawwija. Bil-katina tal-valur tat-trasport u tal-karozzi jammonta għal 12-il miljun impjieg u sistema tat-trasport effiċjenti kruċjali għall-kompetittività tal-UE, l-adattament għat-tibdil huwa ta' importanza kritika għal politika ta' mobbiltà tal-UE.

L-istess kunċett ta' trasport qed jinbidel u l-fruntieri tradizzjonali bejn il-vetturi, l-infrastruttura u l-utenti qed isiru dejjem aktar imċajpra. Il-mezz ta' trasport ma għadux il-fowkus; illum, bis-saħħa ta' aktar konnettività u awtomatizzazzjoni, l-utent huwa dejjem aktar fiċ-ċentru ta' sistema ta' mobbiltà hafna aktar flessibbli u integrata.

Il-wasla fis-suq ta' vetturi dejjem aktar konnessi u awtomatizzati hi l-fruntiera li jmiss fit-trasport u se tirrivoluzzjona l-mod kif iċ-ċittadini se jgawdu l-mobbiltà fil-ġejjieni. Din ir-rivoluzzjoni diġà bdiet u l-Ewropa trid tkun ippreparata. It-teknoloġiji diġitali qed iġieghlu bidla, iżda jistgħu jgħinuna wkoll biex jiġu indirizzati hafna mill-isfidi li qed niffaċċjaw fis-sistema ta' mobbiltà tal-lum. Sakemm ikun hemm fis-seħh qafas regolatorju robust, vetturi awtomatizzati u sistemi ta' konnettività avvanzata se jwasslu biex vetturi jsiru aktar sikuri, aktar faċli biex jiġu kondiviżi u aktar aċċessibbli għaċ-ċittadini kollha, inklużi dawk li jistgħu jkunu limitati minn servizzi ta' mobbiltà illum, bħalma huma l-anzjani u l-persuni b'diżabbiltà. Dawn jistgħu jgħinu biex tonqos il-kongestjoni tat-traffiku, u b'hekk tiżdied l-effiċjenza enerġetika u t-titjib tal-kwalità tal-arja biex barra minn hekk jikkontribwixxu għall-ġlieda

¹ COM(2016) 501.

² COM(2017) 283, COM(2017) 675.

³ COM(2017) 479.

kontra t-tibdil fil-klima. Il-politiki tal-UE jridu jkunu mfassla sabiex jisfruttaw dawn il-kobenefiċċji u jiġu koordinati b'mod xieraq.

L-Ewropa trid tkun minn ta' quddiem f'din it-trasformazzjoni tas-sistema ta' mobbiltà u l-UE trid tiegħu azzjoni fejn tista' tagħmel differenza reali. L-UE qiegħda fl-ahjar pożizzjoni biex tassigura li dawn l-iżviluppi jindirizzaw il-ħtiġijiet tal-ekonomija ċirkolari; li jittiehed kont shih tal-benefiċċji soċjali bħalma huma s-sikurezza u l-kwalità tal-ħajja; biex tingħata spinta lill-innovazzjoni, l-impjiegi u l-kompetittività; u biex jiġu massimizzati l-benefiċċji għall-mobbiltà taċ-ċittadini fuq skala Ewropea.

2. MOBILTÀ SIKURA: Prijorità għas-sikurezza

Is-sikurezza hija fundamentali għal kull sistema tat-trasport; trid dejjem tkun il-prijorità ewlenija. Billi l-mobbiltà qed tkompli tikber u tiġi trasformata b'mod radikali permezz tad-digitalizzazzjoni, id-dekarbonizzazzjoni u l-innovazzjoni, iridu jinhatfu l-opportunitajiet biex tittejjeb aktar il-prestazzjoni tas-sikurezza.

Ir-rekord tas-sikurezza fit-toroq tal-UE huwa tajjeb ħafna u jitqabbel b'mod favorevoli lejn partijiet oħra tad-dinja. Madankollu, għadd kbir ta' inċidenti fatali u korrimenti serji għadhom qed isehħu fuq bażi ta' kuljum, l-UE u l-Istati Membri tagħha ma jistgħux jikkuntentaw bis-sitwazzjoni attwali u jridu jkomplu jrsistu biex ikun hemm anqas vittmi. Fid-Dikjarazzjoni ta' Valletta dwar is-sikurezza fit-toroq ta' Marzu 2017, il-gvernijiet nazzjonali tal-Istati Membri tal-UE impenjaw ruħhom għal tnaqqis ulterjuri fl-għadd ta' mwiet fit-toroq u korrimenti serji u talbu lill-Kummissjoni biex tikkoordina l-azzjoni f'livell tal-UE. Huma talbu lill-Kummissjoni biex "tiegħi qafas ta' politika għid għas-sikurezza fit-toroq għad-deċennju wara l-2020, inkluża valutazzjoni tal-prestazzjoni tas-sikurezza fit-toroq b'kont meħud tal-miri u l-oġettivi stabbiliti f'din id-dikjarazzjoni". Huma impenjaw ruħhom li jistabbilixxu mira ta' tnaqqis bin-nofs tal-għadd ta' korrimenti serji fl-UE sal-2030 mil-linja bażi tal-2020.⁴

Is-sikurezza tat-toroq fl-UE tgiebet ħafna matul dawn l-aħħar deċennji, bis-saħħa ta' azzjoni fil-livell tal-UE, nazzjonali, reġjonali u lokali. Bejn l-2001 u l-2010, l-għadd ta' mwiet fit-toroq tal-UE naqas bi 43 fil-mija, u bejn l-2010 u l-2017 b'20 fil-mija oħra. Madankollu, 25,300 persuna xorta waħda tilfu ħajjithom f'inċidenti fit-toroq tal-UE fl-2017, ekwivalenti għal madwar 70 mewta kuljum, u madwar 135,000 persuna korrew serjament, inkluż perċentwal kbir ta' persuni għaddejjin bil-mixi, ċiklisti u motoċiklisti. Dawn iċ-ċifri jirrappreżentaw prezz soċjali u umanitarju inaċċettabbli. F'termini monetarji, l-ispiża annwali ta' mwiet fit-toroq u korrimenti serji gie stmat għal aktar minn EUR 120 biljun, ekwivalenti għal madwar 1 fil-mija tal-PDG.

Minkejja li xi Stati Membri għadhom qed jagħmlu progress konsiderevoli fit-tnaqqis tar-rati ta' mwiet fit-toroq, il-progress b'mod ġenerali fl-UE stagħna fis-snin riċenti. Għalkemm kien hemm tnaqqis fl-għadd ta' mwiet b'madwar 2 fil-mija fl-2016 u 2017, xi Stati Membri anki waqqfu jirrappurtaw żidiet. Il-kisba tal-oġettiv tal-UE ta' tnaqqis bin-nofs tal-għadd ta' mwiet fit-toroq bejn l-2010 u l-2020 se tkun sfida kbira.⁵

⁴ Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar is-sikurezza tat-triq, 8 ta' Ġunju 2017, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9994-2017-INIT/mt/pdf>

⁵ "Lejn Żona Ewropea ta' sikurezza tat-triq: orjentazzjonijiet ta' politika dwar is-sikurezza tat-triq 2011-2020", COM(2010) 389 final. White Paper - Pjan direzzjonali għal Żona Unika Ewropea tat-Trasport - Lejn sistema tat-trasport kompetittiva u li tuża r-riżorsi b'mod effiċjenti, COM(2011) 144.

Fatturi ta' kontribut sinifikanti għal inċidenti tat-traffiku huma l-veloċità, is-sewqan taht l-influwenza tal-alkohol jew tad-drogi, u n-nuqqas ta' użu taċ-ċinturin tas-sikurezza, jew elmi. Minbarra dawn u flimkien mal-fenomeni dejjem jikber ta' distrazzjoni minn apparati mobbli, qeghdin jitfaċċaw xejriet godda f'ambjent kumpless, li titlob għal approċċ flessibbli u dinamiku. Jenhtieg li tinghata attenzjoni speċjali għal utenti vulnerabbli tat-triq, b'mod speċjali ċ-ċiklisti u l-persuni mixjin fit-triq, minhabba s-sehem tagħhom ta' żieda notevoli fl-għadd ta' mwiet u korrimenti serji. It-tkabbir mistenni f'dawn il-forom ta' mobbiltà sostenibbli bħar-roti, jishaq l-urġenza ta' miżuri speċifiċi biex titjieb il-protezzjoni għal dawn l-utenti tat-triq.

L-avvanzi teknoloġiċi, l-ewwel u qabel kollox il-konnettività u l-awtomatizzazzjoni, joħolqu opportunitajiet godda biex jiġu eliminati jew jikkompensaw għal żbalji umani u bidla għal vetturi mingħajr sewwieq għandha għib aktar sikurezza għaċ-ċittadini fuq medda twila ta' żmien. Madankollu, qed jitfaċċaw riskji godda waqt il-fażi ta' tranżizzjoni, xi ftit relatati mal-funzjonament ta' vetturi awtomatizzati ħafna fi traffiku mhallat u l-interazzjoni kumplessa bejn is-sewwieq u l-vettura (interfaċċja bniedem-magna), u anki kwistjonijiet relatati maċ-ċibersigurtà. Sfidi oħrajn se jirriżultaw minn bidla demografika u approċċi differenti għal mobbiltà personali.

Jenhtieg li s-sinergiji bejn miżuri tas-sikurezza u tas-sostenibbiltà jiġu wkoll sfruttati aħjar. Pereżempju, l-inkoraġġiment tal-użu ta' mezzi tat-trasport mingħajr emissjonijiet iridu jimxu id f'id ma' miżuri li jwasslu biex l-ambjent għal min jimxi u għaċ-ċiklisti jkun aktar sikur. Forum aktar godda u sikuri ta' mobbiltà jistgħu wkoll jimxu id f'id ma' aċċess imtejjeb għal mobbiltà għall-membri kollha tas-soċjetà, b'mod partikolari għal persuni b'diżabbiltà u s-sehem dejjem jikber ta' anzjani.

Dan juri li l-approċċ imsaħħaħ tal-UE għall-implimentazzjoni tal-politika tas-sikurezza tat-triq u tal-vetturi huwa mehtieg, b'enfasi qawwija fuq l-impatt u r-riżultati, billi jkun aktar flessibbli biżżejjed biex isir adattament għal ċirkostanzi li jinbidlu u jkunu inkluzivi.

Il-mira fit-tul tal-UE se tibqa' l-mixja kemm jista' jkun qrib iż-żero fatalitajiet fit-trasport stradali sal-2050 ("Viżjoni Żero"). Jenhtieg li l-istess jintlaħaq għal korrimenti serji. L-UE se ssegwi wkoll l-miri *interim* godda biex jitnaqqas in-numru ta' mwiet sa 50 fil-mija bejn l-2020 u l-2030 kif ukoll biex jonqos l-għadd ta' korrimenti serji b'50 fil-mija matul l-istess perjodu (bl-użu ta' definizzjoni komuni ta' korrimenti serji għid miftiehem mal-Istati Membri kollha)⁶.

Sabiex jinkisbu dawn l-għanijiet, il-Kummissjoni qed tippromponi qafas komuni għas-sikurezza fit-toroq matul il-perjodu 2021-2030, akkumpanjata minn Pjan ta' Azzjoni (l-Anness 1), li għandhom jiġu spjegati f'aktar dettall f'kooperazzjoni mal-Istati Membri sa nofs l-2019. Jenhtieg li dan il-qafas komuni għas-sikurezza tat-triq jiġi implimentat bl-applikazzjoni ta' approċċ ta' "Żona ta' Sikurezza", irrakkomandat mad-dinja kollha mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa u adottat dejjem iktar fl-Istati Membri tal-UE, ir-regjuni u l-muniċipalitajiet. L-oġettiv prinċipali tiegħu huwa li jindirizza l-kawżi ta' aċċidenti b'mod integrat, bini ta' saffi ta' protezzjoni li jiżguraw li, jekk element jonqos milli jahdem, se jiġi kkompensat minn element ieħor.

Skont l-approċċ ta' "Żona ta' Sikurezza", mewt u korrimenti serji f'habtiet tat-traffiku mhumieq prezz inevitabbli li għandu jithallas għall-mobbiltà. Filwaqt li l-habtiet se jkomplu jsiru, mewt u korrimenti

⁶ Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar is-sikurezza tat-triq, 8 ta' Ġunju 2017, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9994-2017-INIT/mt/pdf>

serju fil-biċċa l-kbira tagħhom jistgħu jiġu evitati. L-approċċ taż-“Zona ta’ Sikurezza” jaċċetta li n-nies jagħmlu żbalji u għandu l-għan li jiżgura li tali żbalji ma jikkawżawx imwiet jew korrimenti serji.

Pereżempju, it-titjib tal-bini tal-vetturi, l-infrastruttura mtejba tat-toroq, u veloċitajiet aktar baxxi kollha jistgħu jikkontribwixxu biex inaqqsu l-impatt ta’ inċidenti. Ir-responsabbiltà għal “Zona ta’ Sikurezza” hija kondiviza b’mod koordinat madwar is-setturi pubbliċi u privati u l-applikazzjoni tiegħu huwa sorveljat sew biex jiġu evalwati r-riżultati u, jekk ikun mehtieg, jadattaw miżuri b’kont meħud tal-esperjenza, data ġdida u teknoloġiji ġodda.

Riżultati konkreti jistgħu jinkisbu permezz ta’ koordinazzjoni aħjar bejn l-Istati Membri u l-adozzjoni tal-approċċ “immaniġġar bl-oġettivi”. Jenhtieg li l-azzjoni effikaċi biex tindirizza l-kawżi magħrufa ta’ aċċidenti tghaqqad l-istrumenti u l-miżuri differenti. Il-leġiżlazzjoni tista’ għalhekk tkun appoġġata permezz tal-applikazzjoni ta’ kriterji ta’ eligibbiltà relatati mas-sikurezza fit-toroq espliciti għal finanzjament nazzjonali u tal-UE, kif ukoll permezz ta’ titjib fit-trasferiment ta’ “tagħlimiet meħuda” u l-aħjar prattiki, u kampanji biex titqajjem il-kuxjenza. Dan se jiżgura li l-azzjonijiet li jkollhom impatt kbir għas-sikurezza jkunu appoġġati b’mod aktar dirett minn fondi tal-UE. Il-Kummissjoni qed tappella wkoll għal impenji volontarji mill-partijiet interessati kollha biex jilhqu l-għan ambizzjuż ta’ “Viżjoni Zero” (ara l-Pjan ta’ Azzjoni fl-Anness 1).

Il-Kummissjoni se tappoġġa dan l-approċċ billi tippreżenta indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni f’kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri li huma marbuta direttament fit-tnaqqis tal-imwiet u tal-korrimenti gravi. Dawn se jiġu definiti f’konsultazzjoni ma’ esperti minn awtoritajiet tal-Istati Membri kif ukoll ma’ firxa wiesgħa ta’ partijiet interessati, u jenhtieg li jinvolvu metodoloġija komuni ta’ kejl u linja bażi miftiehma u (sa fejn ikun possibbli) ikunu marbuta ma’ miri. Il-Kummissjoni se tikkunsidra modi kif tappoġġa lill-Istati Membri fil-ħidma kongunta dwar il-metodoloġija u l-kejl.

Il-leġiżlazzjoni, inkluż fil-livell tal-UE, se tkompli jkollha rwol ewlieni fi strateġija integrata ta’ “zona ta’ sikurezza”. Minn Marzu 2018 l-hawn, il-leġiżlazzjoni “eCall” dahlet fis-seħħ⁷. “eCall” awtomatikament tinforma lis-servizzi tal-emergenza fil-każ ta’ inċident serju u tikkomunika l-lok tal-vettura. Huwa obligatorju għal karożzi tal-passiġġieri u vetturi ħfief u l-ewwel serje ta’ vetturi mgħammra bis-sistema ta’ “eCall” huma mistennija li jkunu fit-toroq tal-UE sa nofs l-2018. Din tista’ tħaffef il-hinijiet ta’ rispons għal emergenza b’sa 40 fil-mija fiż-żoni urbani u 50 fil-mija fil-kampanja. L-estensjoni tagħha għal kategoriji oħra ta’ vetturi qed tiġi eżaminata mill-Kummissjoni.

Bħala parti minn dan it-“Tielet Pakkett dwar il-Mobbiltà”, il-Kummissjoni qed tadotta żewġ proposti biex jinkiseb ulterjorment l-għan ambizzjuż ta’ sikurezza stradali. Wieħed għandu l-għan li jittrasforma l-istandards tas-sikurezza tal-vetturi tal-UE biex jinkludu, pereżempju, l-aħhar karatteristiċi ta’ sikurezza, u l-oħra biex titjieb il-ġestjoni tas-sikurezza tal-infrastruttura tat-toroq.

L-industrija tal-karożzi tal-UE ilha fuq quddiem nett tal-iżvilupp ta’ teknoloġiji li jiffaċilitaw l-introduzzjoni ta’ sistemi ta’ sikurezza tal-vetturi bi prezz affordabbli. Għalkemm dawn kollha se jgħinu biex jiġu evitati aċċidenti, hemm bżonn ta’ aktar azzjoni. Karatteristiċi ta’ sikurezza attiva u passiva mtejba tal-vetturi sabiex l-okkupanti ta’ vettura jiġu protetti, kif ukoll persuni bil-mixi, ċiklisti u utenti vulnerabbli oħra tat-triq, huma indispensabbli. Huwa għalhekk li l-Kummissjoni qed tipproponi pakkett komprensiv ta’ miżuri ġodda obligatorji

⁷ Ir-Regolament (UE) 2015/758 u d-Deċiżjoni 585/2014/UE.

ta' sikurezza tal-vetturi li jiġbor flimkien is-sistemi godda tal-evitar tal-inċidenti b'miżuri ta' sigurtà attivi u passivi aġġornati li jtejjbu s-sitwazzjoni globali ta' korrimenti stradali fit-toroq tal-UE. Il-karatteristiċi ta' sikurezza ta' vetturi godda li huma kosteffiċjenti, fattibbli u juru potenzjal għoli għat-tnaqqis sinifikanti tal-ghadd ta' mwiet u korrimenti serji għall-utenti tat-triq, kemm minn ġewwa kif ukoll minn barra l-vettura. Huma jwittu t-triq għal introduzzjoni usa' ta' vetturi awtomatizzati.

Protokolli ta' test irfinati se jehtiegu li l-manifatturi jgħammru l-karozzi bis-sistemi l-aktar avvanzati ta' trazzin għal protezzjoni aħjar ta' popolazzjoni li qed tixjieh. In-numru dejjem ikbar ta' persuni mexjin fit-triq u ċiklisti li huma obbligati li jaqsmu t-triq ma' vetturi se jkunu wkoll protetti aħjar, b'kapacitajiet ta' detezzjoni ta' habta godda u titjib tal-viżibbiltà diretta minn sewwieqa tat-trakkijiet. Kwistjonijiet tas-soċjetà bħal veloċità jew l-użu ta' smartphones wara l-istearing se jiġu indirizzati wkoll permezz tal-miżuri proposti godda. B'kollox, dawn il-miżuri ta' sikurezza ta' vetturi godda huma kontribut kruċjali għat-titjib tas-sikurezza fit-toroq.

It-tieni proposta legiżlattiva tal-Kummissjoni għandha l-għan li ttejjeb il-ġestjoni tas-sikurezza fl-infrastruttura tat-toroq, sabiex jonqsu kemm l-ghadd ta' aċċidenti u l-gravità tagħhom. Ittejjeb kemm it-trasparenza kif ukoll is-segwitu ta' proċeduri ta' sikurezza fit-toroq (valutazzjonijiet tal-impatt, awditi, spezzjonijiet), u tintroduċi proċedura ġdida biex jiġu identifikati r-riskji ta' inċidenti fin-netwerk kollu. Dan se jagħmilha possibbli li jsir paragon ta' livelli ta' sikurezza fit-toroq madwar l-Ewropa u biex tinforma d-deċiżjonijiet dwar l-investment, inkluż għall-finanzjament tal-UE. Barra minn hekk, jenhtieg li l-kamp ta' applikazzjoni tal-legiżlazzjoni jiġi estiż lil hinn min-netwerk trans-Ewropew tat-trasport għal toroq primarji rilevanti għat-trasport fl-UE, fejn perċentwal kbir ta' inċidenti gravi jseħhu. Dan iservi l-interessi taċ-ċittadini kollha tal-UE u n-negożji hekk kif dawn jużaw in-netwerk integrat tat-toroq u tikkonferma l-prattika ta' għadd kbir ta' Stati Membri li jkunu diġà estendew l-applikazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-UE li jinkludu toroq ewlenin barra min-Netwerk Trans-Ewropew tat-Trasport.

Għall-futur prevedibbli, it-teknoloġija avvanzata tal-vetturi se jkollha tiddependi fuq l-infrastruttura fiżika attwali. Għalhekk, il-proposta se tippermetti l-iffissar fil-futur ta' rekwiżiti fil-prestazzjoni tal-infrastruttura (pereż. immarkar ċar tat-toroq u sinjali tat-toroq) meħtieġa għall-introduzzjoni ta' karattersitiċi teknoloġiċi godda bħal sistemi ta' evitar ta' hruġ mill-karreġġata. Dan se jkun l-ewwel eżempju ta' kontribut importanti fl-infrastruttura li jista' jingħata mingħajr periklu għall-introduzzjoni sikura ta' sistemi ta' mobbiltà konnessi u awtomatizzati.

Il-Kummissjoni se tkompli jkollha rwol ta' tmexxija f'livell globali dwar il-kwistjonijiet tas-sigurtà fit-toroq, b'hidma mill-qrib ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, b'mod partikolari n-Nazzjonijiet Uniti, l-iskambju ta' għarfien tekniku u ta' prattiki tajbin u jiġu esplorati modi possibbli ta' parteċipazzjoni f'inizjattivi ta' finanzjament internazzjonali. Kooperazzjoni ddedikata speċjali se tkompli b'mod partikolari mal-ġirien tal-UE, speċifikament il-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent u t-Turkija, is-Shubija tal-Lvant, kif ukoll ir-reġjun tal-Mediterran.

Permezz tal-Pjan ta' Azzjoni u b'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati, il-Kummissjoni għandha l-għan li tiżgura li s-sistema tal-mobbiltà hija mibdula matul is-snin li ġejjin, fejn is-sikurezza tibqa' titpoġġa l-ewwel. Permezz tal-implimentazzjoni ta' approċċ ta' "Zona ta' Sikurezza", il-miżuri pprezentati f'dan il-qafas tas-sikurezza fit-

toroq għandu jkollhom impatt ġenwin u jgħibu titjib aktar sinifikanti u neċessarju fil-prestazzjoni tas-sikurezza fit-toroq tal-UE u, iktar importanti, li jissalvaw il-ħajjiet.

3. MOBILTÀ KONNESSA U AWTOMATIZZATA: Il-bini tal-mogħdija tal-fruntiera li jmiss

3.1 Strategija għall-introduzzjoni ta' vetturi konnessi u awtomatizzati fl-Ewropa

Sistemi avvanzati ta' vetturi mingħajr sewwieq u ta' konnettività jenħtieġ li l-vetturi jsiru aktar sikuri u aktar faċli biex jiġu kondivizi, u jifflu l-aċċess għal servizzi ta' mobiltà għal aktar utenti. Dawn it-teknoloġiji jistgħu jgħinu wkoll biex jiġu indirizzati ħafna mill-isfidi ewlenin tal-lum tas-sistema tat-trasport bit-triq, bħalma huma s-sikurezza fit-toroq, il-kongestjoni tat-traffiku, l-effiċjenza enerġetika u l-kwalità tal-arja. Dawn se jbiddu b'mod sinifikanti x-xejriet ta' mobiltà u trasport pubbliku u l-ippjanar urban. Vetturi b'mod aktar frekwenti jippermettu lis-sewwieq, mill-inqas f'ċerti kundizzjonijiet ta' sewqan, biex iwettqu kompiti oħra għajr is-sewqan, għandhom ikunu disponibbli bħala prodotti tas-suq kummerċjali sal-2020. Dawn l-iżviluppi jistgħu jbiddu l-ekosistema kollha tal-karozzi.⁸ Mobiltà mingħajr sewwieq se jkollha wkoll impatti mifruxa fuq l-ekonomija tal-UE kollha kemm hi, li jaffettwaw il-kompetittività u t-tmexxija teknoloġika tagħha, il-potenzjal ta' tkabbir tagħha (produttività u effetti konsegwenzjali għal setturi oħra inklużi t-telekomunikazzjonijiet jew il-kummerċ elettroniku) u s-swieq tax-xogħol (sensji iżda wkoll impjegji godda u d-domanda għal hiliet godda).

Biex l-Ewropa tibqa' fuq quddiem nett fid-dinja fl-awtomatizzazzjoni u l-konnettività tal-karozzi u biex jinżammu l-impjegji fl-UE, huwa essenzjali li jiġu żviluppati teknoloġiji ewlenin fl-Ewropa, biex is-sewqan awtomatizzat u awtonomu jkun sikur, u l-qafas legali huwa modern u li joffri l-ambjent adatt għall-progress teknoloġiku.

L-industrija Ewropea tinsab f'qagħda tajba biex tikkompeti fil-livell dinji. L-industrija tal-karozzi tal-UE hija waħda mill-iktar kompetittivi fid-dinja, bis-saħħa tal-innovazzjonijiet teknoloġiċi tagħha. L-UE hija mexxejja dinjija fl-awtomatizzazzjoni. Servizzi ta' navigazzjoni bis-satellita Galileo huma wkoll vantaġġ ċar li joffru preċiżjoni ta' pożizzjonar. Naturalment, bħal f'kull teknoloġija oħra li twassal għal tfixkil, l-introduzzjoni ta' vetturi mingħajr sewwieq se tohloq riskji kif ukoll opportunitajiet. Madankollu, l-ewwel stimi juru effetti ekonomiċi ġenerali inkoraġġanti, dment li l-UE tahtaf l-opportunitajiet u tattira l-impjegji relatati fit-territorju tagħha.⁹

Skont ir-riċerka, aktar minn 90 fil-mija ta' inċidenti huma kkawżati minn żbalji tal-bniedem¹⁰. Billi titneħħa l-htieġa għal sewwieq, vetturi awtonomi għandhom itejbu b'mod sinifikanti s-sikurezza fit-toroq. Pereżempju, vetturi mingħajr sewwieq se jirrispettaw aħjar ir-regoli tat-traffiku u se jirreaġixxu aktar malajr milli l-bnedmin. Il-vetturi konnessi u awtomatizzati jistgħu jgħinu wkoll biex titnaqqas il-kongestjoni, billi dawn se jagħmluha aktar faċli biex

⁸ L-awtomatizzazzjonii għandha impatt fuq il-modi kollha tat-trasport (bl-ajru, bil-ferrovija, fuq l-ilma u bit-triq), il-passiġġieri u l-merkanzija, it-trasport pubbliku u individwali, iżda bla dubju, għall-pubbliku ġenerali, l-awtomatizzazzjoni tat-trasport bit-triq se jkollha l-akbar impatt.

⁹ Studju tal-Kummissjoni (2018): <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/analysis-possible-socio-economic-effects-connected-cooperative-and-automated-mobility-CCAM-Europe>

¹⁰ Ir-rapport tal-Kummissjoni dwar Insalvaw il-Ħajjiet: Insahħu s-Sikurezza tal-Karozzi fl-UE, COM(2016) 787.

jikkondividu l-vetturi u se jinkoraġġixxu mudelli ta' negozju godda u mtejbja (jiġifieri l-mobbiltà bħala servizz), is-sjieda tal-karozzi fi bliet inqas attraenti.

L-UE diġà bdiet thejji t-triq, pereżempju bl-adozzjoni ta' strateġiji dwar sistemi tat-trasport intelligenti kooperattivi¹¹, kif ukoll teknoloġija ta' komunikazzjoni 5G futuri¹². Għall-kuntrarju ta' partijiet oħra tad-dinja, hafna mill-qafas legali meħtieġ hu diġà fis-seħh fl-UE. Pereżempju, il-qafas tal-approvazzjoni tat-tip tal-vetturi Ewropew ġie organizzat mill-ġdid fl-2018 bl-introduzzjoni ta' regoli dwar is-sorveljanza tas-suq, li jiżguraw li s-suq intern tal-UE huwa ġenwin għal vetturi, inklużi vetturi mingħajr sewwieq. Dan il-qafas tal-UE jservi bħala punt ta' riferiment għal armonizzazzjoni internazzjonali mal-imsieħba internazzjonali tal-Kummissjoni Ekonomika għall-Ewropa tan-Nazzjonijiet Uniti. L-UE tinsab ukoll fi stadju avanzat dwar ir-regoli dwar il-protezzjoni tad-data li se jiffurmaw il-futur tas-suq uniku digitali.

Madankollu, jeħtieġ li jsir aktar. L-UE għandha bżonn ta' agenda li thares 'il quddiem, u biex iżzomm it-tmexxija f'dan is-settur ferm kompetittiv. It-teknoloġija qiegħda tinbidel b'pass mgħaġġel u hemm heġġa kbira għal approċċ ikkoordinat u l-iffissar tal-prijoritajiet għall-finanzjament ta' attivitajiet ta' riċerka, dimostrazzjoni u skjerament f'livelli nazzjonali u Ewropej sabiex jagħmlu l-aħjar użu tal-programmi attwali u futuri, biex jiġi massimizzat l-isforz kollettiv ta' investiment pubbliku u privat, u sabiex ikunu sfruttati bis-shiħ is-sinerġiji bejn il-konnettività u l-awtomatizzazzjoni. L-ewwel passi diġà kienu qed isehhu fuq vetturi mingħajr sewwieqa fil-livell nazzjonali fl-Istati Membri (pereż. ir-Renju Unit, il-Ġermanja, Franza, l-Iżvezja u n-Netherlands), speċjalment meta niġu għal dimostrazzjonijiet u testijiet fuq skala kbira. Testijiet fuq skala kbira għandhom irwol importanti għall-iżvilupp u l-użu ta' teknoloġiji rilevanti u t-trawwim ta' kooperazzjoni bejn l-atturi rilevanti, u l-Kummissjoni tappoġġa koordinazzjoni transfruntiera u provi transfruntiera fuq skala kbira ta' vetturi mingħajr sewwieqa b'seġhiet apposta¹³.

Miżuri ta' iktar faċilitazzjoni biex jiġġwidaw is-settur u l-Istati Membri huma meħtieġa għall-iżvilupp ta' vetturi mingħajr sewwieq u l-interazzjoni tagħhom ma' networks tal-konnettività futuri u vetturi oħra. Dawn se jinkludu aċċellerazzjoni tal-iskjerament tas-servizzi għal sistemi tat-trasport intelligenti u kooperattivi. Id-Dikjarazzjoni ta' Amsterdam appellat għal gwida ċara tal-UE biex tiġi evitata l-frammentazzjoni tas-suq u biex isiru l-aħjar investimenti¹⁴. Xi Stati Membri diġà adottaw l-istrateġiji tagħhom u qegħdin jibdew jadottaw leġislazzjoni nazzjonali. Fil-livell tal-UE, approċċ tas-suq intern huwa meħtieġ biex jiġu żgurati livelli minimi ta' armonizzazzjoni u interoperabbiltà, kif ukoll iċ-ċertezza tad-dritt.

Bi twegiba għal dawn l-isfidi varjati u biex jitgawdew bis-shiħ il-benefiċċji minn dawn l-opportunitajiet il-godda offruti minn dawn l-iżviluppi teknoloġiċi, il-Kummissjoni qed tipproponi approċċ tal-UE mibnija fuq tliet objettivi strateġiċi interrelatati:

- l-iżvilupp ta' teknoloġiji prinċipali u l-infrastruttura biex issaħħaħ il-kompetittività tal-UE;
- jiżguraw l-użu sikur u mingħajr periklu ta' sewqan konness u awtomatizzat;
- jiġu indirizzati l-impatti soċjoekonomiċi ta' mobbiltà mingħajr sewwieq.

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/AUTO/?uri=CELEX:52016DC0766>

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/mt/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0588>

¹³ <http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&year=2017&na=na-030417>.

¹⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/ba7ab6e2a0e14e39baa77f5b76f59d14/2016-04-08-declaration-of-amsterdam---final1400661.pdf>

L-azzjoni tal-UE tista' tgħin billi tistabbilixxi vizjoni komuni għall-iżvilupp tas-settur fil-futur u li jiġi żgurat li dan il-qafas politiku u legali tal-UE dwar kwistjonijiet ewlenin (pereż. is-sikurezza fit-toroq u ċ-ċibersigurtà) hija lesta għall-użu fis-suq ta' prodotti u servizzi godda. Hija tista' toffri wkoll azzjonijiet ta' appoġġ għall-iżvilupp u l-iskjerament transfruntier ta' teknoloġiji ewlenin, is-servizzi u l-infrastruttura, inkluż it-twaqqif ta' shubija permezz tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali tal-UE li jmiss, l-ghoti ta' setgħa u ta' benefiċċju kemm għaċ-ċittadini Ewropej u l-industrija Ewropea. U l-aktar importanti, l-UE tista' tgħin ukoll sabiex tindirizza u tohloq soluzzjonijiet Ewropej komuni dwar kwistjonijiet soċjali relatati li x'aktarx ikunu deċizivi għal aċċettazzjoni soċjali ta' dawn it-teknoloġiji godda; b'mod partikolari l-protezzjoni tad-*data* personali, l-għażliet etiċi sottostanti marbuta mal-iżvilupp ta' sistemi awtonomi, allokkazzjoni ċara tar-responsabbiltà f'każ ta' inċidenti, u l-impatti fuq l-impjiegi u l-ħiliet¹⁵.

Azzjonijiet speċifiċi u kumplimentari biex jintlaḥqu dawn it-tliet objettivi ewlenin huma stabbiliti fil-Komunikazzjoni meħmuża dwar strateġija tal-UE għal mobbiltà konnessa u awtomatizzata.¹⁶

3.2. It-twaqqif ta' ambjent diġitali għall-iskambju tal-informazzjoni fit-trasport

Minbarra l-inizjattivi li jikkontribwixxu għall-istrateġija tal-UE għal mobbiltà konnessa u awtomatizzata, dan it-Tielet Pakkett dwar il-Mobbiltà jinkludi wkoll żewġ proposti bil-ghan li jiġi stabbilit ambjent totalment diġitali u armonizzat għal skambji ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet u l-operaturi tat-trasport. Ir-Regolamenti proposti dwar l-Ambjent ta' Punt Uniku Marittimu Ewropew u dwar Informazzjoni tat-Trasport ta' Merkanzija Elettronika li jikkumplimentaw lil xulxin, u jippermettu skambji elettronici u ssimplifikati bejn in-negozji u l-awtoritajiet tul ir-rotot tat-trasport mill-punt ta' dħul fil-portijiet tal-UE għad-destinazzjoni finali tal-merkanzija¹⁷. Dawn iż-żewġ proposti se jnaqqsu l-burokrazija u jiffaċilitaw flussi ta' informazzjoni diġitali għall-hidmiet logistiċi, konnessjonijiet aħjar bejn il-modi ta' trasport differenti, u b'hekk jikkontribwixxu għal soluzzjonijiet multimodali.

4. MOBBILTÀ NADIFA: L-ilhuq tat-tibdil fil-klima filwaqt li l-industrija tal-UE tinzamm kompetittiva

4.1 Il-holqien ta' "ekosistema" ta' batteriji kompetittiva fl-Ewropa — Pjan ta' azzjoni strateġiku

Il-produzzjoni u l-iżvilupp ta' batteriji hu strateġikament importanti għall-Ewropa fil-kuntest tat-tranzizzjoni tal-enerġija nadifa u komponent ewlieni tal-kompetittività fis-settur tal-karozzi tagħha. Bħala tali, huwa wkoll parti integrali tal-ghan tal-Kummissjoni kif stabbilit fl-Istrateġija ta' Politika Industrijali ġdida biex l-UE ssir mexxejja dinjija fl-innovazzjoni, id-diġitalizzazzjoni u d-dekarbonizzazzjoni¹⁸.

L-isfida immedjata biex jinholq ambjent kompetittiv u sostenibbli għall-industrija tal-manifattura tal-batteriji fl-Ewropa hija enormi, u l-Ewropa għandha timxi b'pass mgħaġġel

¹⁵ Ara wkoll il-Komunikazzjoni dwar l-Intelliġenza Artifiċjali għall-Ewropa (COM(2018) 237 final) u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal dwar ir-responsabbiltà għal teknoloġiji diġitali emergenti (SWD(2018) 137).

¹⁶ COM(2018) 283.

¹⁷ COM(2018) 278 u COM(2018) 279.

¹⁸ Ġew ukoll identifikati bħala wiehed mill-oqsma ta' prijarità ta' intervent fir-Rapport tal-Grupp ta' Livell Għoli GEAR 2030 dwar il-futur tal-industrija tal-karozzi. <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/26081/attachments/1/translations/en/renditions/native>

fit-tellieqa globali, biex tigi evitata d-dipendenza fuq teknoloġija ewlenija tal-kompetituri tagħna, izda wkoll il-potenzjal enormi għall-impjiegi, it-tkabbir u l-investment potenzjali ta' batteriji. Skont ċerti previżjonijiet, mill-2025 'il quddiem, l-Ewropa tista' tikseb is-suq ta' batteriji sa EUR 250 biljun fis-sena, b'mill-inqas 10 sa 20 Gigafabbrika (faċilitajiet tal-produzzjoni bil-massa ta' ċelloli tal-batteriji), biex tkopri d-domanda tal-UE biss¹⁹.

Minhabba l-iskala u l-veloċità ta' investment mehtieg, din l-isfida industrijali ma tistax tigi ttrattata b'mod frammentarju.

F'Ottubru 2017, il-Kummissjoni nediet **“Alleanza Ewropea tal-Batteriji”**²⁰ ma' partijiet ikkonċernati industrijali ewlenin, l-Istati Membri attivi u l-Bank Ewropew tal-Investment. Din il-pjattaforma kooperattiva għandha l-għan li tiffaċilita l-emergenza ta' proġetti ta' manifatturar ta' ċelloli ta' batteriji mmexxija mill-industrija li jiġbru flimkien il-ħiliet tal-UE u jappoġġaw il-kooperazzjoni fost id-diversi atturi fil-katina ta' valur, jinholqu s-sinergiji u l-kisba fil-kompetittività u l-ekonomija ta' skala. Mit-tnedija tal-**“Alleanza Ewropea tal-Batteriji”**, diġà kien hemm żviluppi tangibbli b'avviżi ta' konsorzji industrijali jew shubijiet li jimmiraw lejn l-iżvilupp ta' manifatturar ta' ċelloli tal-batteriji u ekosistemi relatati.

Jehtieg li nibnu fuq dan il-momentum.

Bħala parti mill-pakkett **“Ewropa Attiva”**, u wara l-konsultazzjoni u l-kooperazzjoni mill-qrib mal-partijiet ikkonċernati tal-industrija (aktar minn 120 attur)²¹ taht l-**“Alleanza Ewropea tal-Batteriji”**, il-Kummissjoni qed tippreżenta l-**Pjan ta' Azzjoni Strategika komprensiva tal-batteriji** (l-Anness 2), li tistabbilixxi sett ta' miżuri konkreti li se jikkontribwixxu għall-ħolqien ta' din l-**“ekosistema”** ta' batterija innovattiva, sostenibbli u kompetittiva fl-Ewropa.

Permezz ta' dan il-pjan ta' azzjoni, il-Kummissjoni mhux biss qiegħda tippromwovi approċċ Ewropew integrat u transfruntier izda wkoll it-tqegħid ta' fowkus akbar fuq il-manifatturar ta' batteriji sostenibbli matul il-katina ta' valur, l-estrazzjoni u l-ipproċessar (primarja u sekondarja) tal-materja prima, il-fażi ta' disinn u manifattura ta' ċelloli tal-batterija u l-pakketti, u l-użu tagħhom, it-tieni użu, ir-riċiklaġġ u r-rimi f'kuntast ta' ekonomija ċirkolari. Tali approċċ se jippromwovi l-produzzjoni u l-użu ta' batteriji u ta' prestazzjoni għolja u jistabbilixxi parametri referenzjarji ta' sostenibbiltà fl-UE kollha fil-katina tal-valur.

Il-pjan ta' azzjoni jiġbor fih miżuri mmirati fil-livell tal-UE inkluż fil-materja prima, ir-riċerka u l-innovazzjoni, il-finanzjament / l-investment, l-istandardizzazzjoni / regolatorju, l-iżvilupp ta' kummerċ u ħiliet, sabiex l-Ewropa ssir mexxejja dinjija fil-produzzjoni sostenibbli ta' batteriji u l-użu, fil-kuntast tal-ekonomija ċirkolari.

B'mod aktar speċifiku l-għanijiet tagħha biex:

- **tiżgura aċċess għall-materja prima** minn pajjiżi li huma sinjuri fir-riżorsi barra l-UE, jiġi ffaċilitat l-aċċess għal sorsi Ewropej ta' materja prima, kif ukoll l-aċċess għal **materja prima sekondarja** f'ekonomija ċirkolari permezz tar-riċiklaġġ ta' batteriji;
- **tappoġġa l-manifatturar ta' ċelloli tal-batteriji Ewropew fuq skala shiha u l-katina tal-valur kompetittiva fl-Ewropa:** biex tiġbor flimkien l-atturi ewlenin tal-industrija u l-

¹⁹ Sors: L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija Inno-energy <http://www.innoenergy.com/>

²⁰ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_mt

²¹ Aktar minn 120 impjieg industrijali u atturi tal-innovazzjoni pparteċipaw f'dan l-eżerċizzju u kollettivament approvaw rakkomandazzjonijiet għal azzjonijiet ta' prijorità, li qed jiġu implimentati. <http://www.innoenergy.com/eit-innoenergys-role-within-the-european-battery-alliance/>

awtoritajiet nazzjonali; hidma fi shubija mal-Istati Membri u l-Bank Ewropew tal-Investment biex jappoġġaw proġetti innovattivi u integrati tal-manifattura fuq skala, b'dimensjoni transfruntier importanti u ta' sostenibbiltà;

- **isahhah it-tmexxija industrijali permezz ta' zieda fl-appoġġ tar-riċerka u l-innovazzjoni tal-UE** għal teknoloġiji avvanzati (pereż. Litju-jonu) u li jxekklu (pereż. stat solidu);
- **tiżviluppa u ssahhah il-forza tax-xoghol b'hiliet fil-partijiet kollha fil-katina tal-valur tal-batterija** sabiex tinghalaq il-lakuna tal-hiliet permezz ta' azzjonijiet fil-livell tal-UE u tal-Istati Membri li jipprovdu taħriġ adegwat, taħriġ mill-ġdid u titjib tal-hiliet, u biex l-Ewropa ssir post attraenti għal esperti f'batteriji ta' klassi dinjija għall-iżvilupp u l-produzzjoni;
- **tappoġġa s-sostenibbiltà tal-industrija tal-manifattura taċ-ċelloli tal-batteriji tal-UE bl-inqas impronta ambjentali possibbli.** Jenhtieg li dan l-oġġettiv ikun implimentat partikolarment permezz tat-twaqqif tar-rekwiziti għal produzzjoni ta' batteriji sikura u sostenibbli fl-Ewropa;
- **tiżgura konsistenza mal-qafas regolatorju iktar wiesa' tal-UE u l-qafas ta' abilitazzjoni** (Strateġija dwar l-Enerġija Nadifa u Pakketti ta' Mobbiltà, il-politika kummerċjali, eċċ.).

L-azzjonijiet identifikati għandhom il-potenzjal li jġġeneraw impatt b'mod partikolari fuq medda ta' żmien qasir u medju għall-manifattura taċ-ċelloli tal-UE kif ukoll tghin biex twassal għal tibdil strutturali fit-tul li se jikkontribwixxi għall-holqien ta' ekosistema tal-batteriji fl-UE li tkopri l-katina tal-valur kollha tal-batterija u tithejja t-triq għall-ġenerazzjoni li jmiss ta' teknoloġiji tal-batteriji.

Din il-kollaborazzjoni se tehtieg li tiġi rinforzata aktar biex tirnexxi l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet differenti u l-Kummissjoni qed torbot fuq l-impenn u l-involvement tal-partijiet ikkonċernati kollha biex jilhq u l-isfida Ewropea tal-batteriji. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni se tkompli tikkoordina mill-qrib mal-Istati Membri u l-industrija fil-qafas tal-Alleanza Ewropea tal-Batteriji biex jinżamm il-*momentum* u jiġi żgurat li l-impenn u l-azzjonijiet mehuda jkunu tradotti f'riżultati tangibbli malajr.

B'dan il-pjan ta' azzjoni, il-Kummissjoni trid tpoġġi lill-Ewropa fuq triq soda lejn tmexxija f'industrija ewlenija għall-futur, għall-promozzjoni tal-impjiegi u t-tkabbir f'ekonomija ċirkolari, filwaqt li tiġi żgurata mobbiltà nadifa u ambjent imtejjeb u l-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini tal-UE.

4.2 It-tlestija tal-qafas leġislattiv tal-UE dwar l-emissjonijiet tas-CO₂ tat-trasport bit-triq

Fl-Istrateġija Ewropea għal Mobbiltà b'Emissjonijiet Baxxi, il-Kummissjoni għamlet impenn politiku biex tipproponi l-ewwel leġislazzjoni tal-UE dwar l-emissjonijiet tas-CO₂ minn vetturi heavy-duty. Skont dan it-tielet pakkett ta' mobbiltà, il-Kummissjoni qed tagħti riżultati fir-rigward ta' dan l-impenn²². Proposta għal standards ta' emissjonijiet tas-CO₂ għat-trakkijiet, il-karożzi tal-linja u l-kowċis hija zieda importanti għall-qafas leġislattiv biex jiġu indirizzati l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra mit-trasport bit-triq. Hija ssegwi l-proposta għal

²² COM(2016) 501.

wara l-2020 għall-istandards ta' emissjonijiet tas-CO₂ għall-karozzi u l-vannijiet adottata f'Novembru 2017 bħala parti mit-Tieni Pakkett dwar il-Mobbiltà.

Din il-proposta legiżlattiva hi meħtieġa sabiex tgħin biex jintlaħqu l-impenji tal-UE skont il-Ftehim ta' Pariġi u biex jiġi implimentat il-qafas tal-klima u l-enerġija għall-2030. L-emissjonijiet ta' CO₂ mis-settur ta' vetturi heavy-duty jirrappreżentaw madwar kwart tal-emissjonijiet tat-trasport bit-triq u dawn huma mistennija li jiżdiedu aktar sal-2030. Il-kisba kosteffiċjenti tal-oġġettivi tal-UE dwar miri ta' tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra mhux se jkun possibbli mingħajr kontribuzzjoni mingħand is-settur tal-vetturi heavy duty.

L-operaturi tat-trasport, li ħafna minnhom huma intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, jistgħu jgħidli ffrankar fuq il-fjuwil. Għalkemm ikun fl-interess fit-tul tagħhom biex inaqqsu l-esponiment tagħhom fl-ispejjeż tal-fjuwil permezz ta' xiri ta' aktar vetturi effiċjenti, l-ostakli regolatorji u tas-suq ifisser li teknoloġiji innovattivi u kosteffikaċi mhumix mifruxin ħafna fis-suq. Il-Kummissjoni issa qed tipproponi li tneħhi xi wħud minn dawn l-ostakli, flimkien ma' strumenti oħra, bħalma huma d-Direttiva dwar l-Eurovignette, id-Direttiva dwar Vetturi Nodfa u l-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Infrastruttura tal-Fjuwil Alternattiv, li ġew proposti riċentament mill-Kummissjoni taħt l-aħħar żewġ Pakketti ta' Mobbiltà.

Il-manifatturi u l-fornituri tal-komponenti tal-UE qegħdin fir-riskju li jgħidli x-xogħol attwali tagħhom ta' pożizzjoni ta' tmexxija fuq teknoloġiji innovattivi. Swieq sinifikanti bħall-Istati Uniti, il-Kanada, il-Ġappun, iċ-Ċina u l-Indja f'dawn l-aħħar snin implimentaw standards ta' konsum tal-fjuwil u/jew standards ta' emissjoni sabiex tiġi stimolata l-innovazzjoni u għal titjeb mghaġġel fl-effiċjenza tal-vetturi. Il-proposta tal-Kummissjoni tagħti spinta konkreta għall-innovazzjoni u l-investimenti tal-UE f'teknoloġiji b'livell baxx ta' karbonju f'dan is-settur.

Il-Kummissjoni tqis li jkun iktar xieraq biex jiġu rregolati l-emissjonijiet tas-CO₂ minn vetturi heavy-duty wara approċċ gradwali bi klawnsola ta' rieżami bikrija. Jenhtieg li l-legiżlazzjoni jkollha l-għan li tikseb l-ewwel benefiċċji disponibbli, filwaqt li jiġi żgurat li l-aktar miżuri kosteffiċjenti u t-teknoloġiji diġà disponibbli malajr jippenetraw is-suq tal-akbar trakkijiet godda. L-erba' gruppi ewlenin tal-akbar trakkijiet huma l-ewwel tipi ta' vetturi li għalihom l-UE se jkolla *data* ta' emissjonijiet affidabbli u ċertifikata, mill-2019 'il quddiem. Huma jirrappreżentaw madwar 65 sa 70 fil-mija tat-total tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra ta' vetturi heavy duty.

Wara rieżami fl-2022 fuq il-bażi ta' tliet snin ta' *data* ta' ċertifikazzjoni uffiċjali, l-effetti ta' aktar teknoloġiji avvanzati jenhtieg li jiġu introdotti b'mod progressiv. Barra minn hekk, tipi oħra ta' vetturi, li għadhom mhumix koperti minn legiżlazzjoni ta' ċertifikazzjoni meħtieġa, jistgħu jkunu soġġetti għal miri ta' emissjonijiet ta' CO₂. Dan jikkonċerna xarabanks u kowċis, trakkijiet u karrijiet żgħar.

Karozzi tal-linja, li għalihom sistemi ta' motopropulsjoni b'emissjonijiet baxxi u b'emissjonijiet żero huma disponibbli b'mod wiesa', mhumix soġġetti għall-miri ta' tnaqqis tal-emissjonijiet stabbiliti f'din l-ewwel proposta hekk kif legiżlazzjoni biex jiġbru u jiċċertifikaw id-*data* tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra jeħtieġ li tiġi żviluppata. Madankollu, id-Direttiva tal-Vetturi Nodfa u l-Pjan ta' Azzjoni rieżaminati dwar l-Infrastruttura tal-Fjuwils Alternattivi se jappoġġaw direttament l-użu ta' karozzi tal-linja b'emissjonijiet baxxi u b'emissjonijiet żero għall-bliet permezz ta' akkwist pubbliku diġà minn issa. Dan huwa kkumplementat minn miżuri ta' appoġġ immirati biex jaċċelleraw l-implimentazzjoni ta' infrastruttura tal-fjuwils alternattivi, kif identifikati fil-Pjan ta' Azzjoni adottat bħala parti

mill-Pakkett dwar il-Mobbiltà. Barra minn hekk, l-Inizjattiva ta' Skjerament tal-Linja Nodfa mnedija mill-Kummissjoni u appoġġata mill-Kumitat tar-Regjuni toffri pjattaforma biex tigi aċċellerata l-introduzzjoni ta' karożzi tal-linja li ma jniġġsux²³.

Il-Kummissjoni tistieden lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex jadottaw din il-leġislazzjoni mingħajr dewmien biex jiġi evitat it-twessigh tad-differenza bejn l-emissjonijiet fis-settur tal-vetturi heavy-duty u l-bqija tat-trasport bit-triq, li tippermetti lill-kumpaniji ta' trasport biex jibbenefikaw minn spejjeż aktar baxxi tal-fjuwil u biex tigi żgurata l-kompetittività fit-tul tal-manifatturi u l-fornituri tal-komponenti tal-UE.

4.3 Metodoloġija ġdida tat-tqabbil tal-prezzijiet tal-fjuwil għall-konsumaturi

Bl-espansjoni mghagġla tal-elettromobbiltà u vetturi li jużaw diversi tipi ta' fjuwils alternattivi, il-Kummissjoni qed tippreżenta metodoloġija li tippermetti lill-utenti jagħmlu tqabbil ċar ta' pprezzar ta' dawn il-fjuwils differenti²⁴. Dan se jgħin biex jiżdied l-għarfien tal-konsumatur — inkluż meta jagħmlu xiri ta' vetturi ġodda — u t-trasparenza fil-prezzijiet tal-fjuwil u għandhom jikkontribwixxu għad-diversifikazzjoni tas-sorsi tal-enerġija fit-trasport u għal tnaqqis tal-emissjonijiet ta' CO₂ u emissjonijiet niġġiesa oħrajn f'dan il-qasam.

4.4 Titjib fl-ittikkettar tat-tajers

Ir-Regolament tal-UE dwar it-tikkettar tat-tajers jippromwovi tajers effiċjenti fl-użu tal-fjuwil u tajers sikuri u bi storbu estern tat-tidwir baxx biex jiġi żgurat l-iffrankar tal-fjuwil, kif ukoll is-sikurezza tat-trasport bit-triq²⁵. Hija għandha wkoll l-għan li tipprovdi aktar informazzjoni lil konsumaturi, permezz ta' tikketta standard, li tinfluwenza d-deċiżjonijiet ta' xiri. Minhabba li t-tajers jistgħu jagħmlu differenza ta' 20-30 fil-mija tal-konsum tal-fjuwil tal-vettura, il-prestazzjoni tagħhom għandha impatt sinifikanti fuq l-effiċjenza tal-fjuwil u l-emissjonijiet tal-vetturi.

Il-proposta tal-Kummissjoni għandha l-għan li ssahhaħ ir-Regolament u tagħmlu aktar effettiv²⁶. B'mod partikolari, hi maħsuba biex tiżgura vizibbiltà ċara tat-tikketta għall-konsumaturi meta jixtru tajer. Dan ifisser ukoll li x-xerrejja potenzjali jirrikonossu t-tikketta jew jifhmu l-markaturi tal-prestazzjoni, f'termini ta' preċiżjoni u affidabbiltà pereżempju. Barra minn hekk, ir-Regolament għandu l-għan li jwessa' l-firxa ta' parametri ta' prestazzjoni fuq it-tikketta biex jiġu inklużi elementi ġodda, u eventwalment jiehu aktar kont ta' prijoritajiet politiċi oħra tal-UE bħalma huma l-aġenda tal-ekonomija ċirkolari. Fl-aħħar nett, ir-Regolament isahhaħ l-infurzar tas-sorveljanza tas-suq.

4.5 Rekwiżiti tad-disinn għat-trakkijiet sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet tas-CO₂ u tittejjeb is-sikurezza

Il-prestazzjoni ajrudinamika tal-vetturi għandha impatt dirett fuq l-emissjonijiet tas-CO₂. Il-Kummissjoni tipproponi għalhekk li tigi rieżaminata l-leġislazzjoni dwar il-piżijiet u d-dimensjonijiet ta' ċerti vetturi tat-triq biex titmexxa 'l quddiem id-data li tippermetti lill-manifatturi biex iqieghdu vetturi tqal tal-merkanzija ġodda aktar tonda u b'kabini ajrudinamiċi fis-suq bi tliet snin sal-2019²⁷. Flimkien mal-proposta tal-Kummissjoni li jiġu

²³ https://ec.europa.eu/transport/themes/urban/cleanbus_en

²⁴ Skont l-Artikolu 7(3) tad-Direttiva 2014/94/UE, ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni dwar metodoloġija komuni għat-tqabbil tal-prezzijiet tal-unità tal-fjuwils alternattivi f'konformità mad-Direttiva 2014/94/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, C(2018)2751.

²⁵ Ir-Regolament 1222/2009.

²⁶ COM(2018) 296.

²⁷ Id-Direttiva (UE) 2015/719. COM(2018) 275.

introdotti standards tas-CO₂ għal vetturi ta' merkanzija tqila, il-proposta hi maħsuba biex tikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tas-CO₂ mit-trasport u biex tkun ta' benefiċċju għall-ambjent. Objettiv iehor huwa li titjieb is-sikurezza ta' utenti oħra tat-triq u l-viżibbiltà u l-kumdità tas-sewwieqa, filwaqt li kontinwament jiġi ffaċilitat it-trasport intermodali.

4.6 Reviżjoni tal-qafas għat-tassazzjoni tal-enerġija sabiex tiġi promossa l-elettromobbiltà

Għalkemm mhux se jkun hemm tiġdid komprensiv tad-Direttiva dwar it-Tassazzjoni tal-Enerġija bħala parti minn dan il-pakkett, il-Kummissjoni se tkompli tesplora l-opzjonijiet għall-promozzjoni tal-elettromobbiltà fil-kuntest ta' reviżjoni futura tad-Direttiva. Barra minn hekk, approċċ ibbażat fuq l-iffissar biss tar-rati minimi ta' tassazzjoni fil-livell tal-UE jippermetti lill-Istati Membri li diġà bħalissa, anki mingħajr ma jkun hemm il-ħtieġa li tinbidel il-legiżlazzjoni tal-UE, biex jadattaw ir-rati tagħhom għall-appoġġ tal-mobbiltà b'emissjonijiet baxxi. B'mod partikolari jenħtieġ li l-Istati Membri jirrieżaminaw it-trattament preferenzjali eżistenti għad-diżil.

4.7 Is-simplifikazzjoni tal-implimentazzjoni tan-netwerk ewlieni Trans-Ewropew tat-Trasport biex tinkiseb mobbiltà b'emissjonijiet baxxi

L-infrastruttura hija għodda indispensabbli għall-użu ta' soluzzjonijiet nodfa, sikuri, diġitali u konnessi fis-sistema tat-trasport. In-netwerk tat-Trasport Trans-Ewropew huwa s-sinsla tal-infrastruttura tat-trasport tal-Ewropa. L-għan tal-Kummissjoni huwa li tiżgura li dan ikun effiċjenti, intelligenti, sikur u sostenibbli. Dan għandu influwenza kbira fuq ix-xejriet tal-mobbiltà għal merkanzija u passiġġieri permezz tat-twaqqif ta' rekwiziti, li jiġġeneraw proġetti ta' infrastruttura ta' kwalità u jqanqlu l-innovazzjoni. Għal dan il-għan, dan "It-Tielet Pakkett dwar il-Mobbiltà" jinkludi proposta għal Regolament li għandha l-għan li tiffaċilita l-implimentazzjoni tan-netwerk ewlieni tat-trasport trans-Ewropew u li tippromwovi l-multimodalità. Il-miżuri proposti għandhom l-għan li jissimplifikaw l-għoti tal-permessi, l-akkwist pubbliku u proċeduri amministrattivi oħra li jipprovdu proċess aktar effiċjenti, aktar trasparenza u aċċettazzjoni pubblika. Għalhekk, din il-proposta se sservi bħala katalista għal mobbiltà aktar nadifa, sikura u konnessa billi tagħti trattament prijoritarju għall-awtorizzazzjoni tal-proġetti relatati fuq in-netwerk ewlieni trans-Ewropew tat-Trasport.²⁸

Barra minn hekk, il-pakkett se jiġi appoġġat minn sejha għal proposti taħt il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa. Għotjiet tal-UE b'valur ta' EUR 450 miljun se jkunu disponibbli għal investimenti fi proġetti li jikkontribwixxu direttament għas-sigurtà fit-toroq, id-diġitalizzazzjoni u l-intermodalità fis-settur tat-trasport.

5. KONKLUŻJONIJIET

B'dan it-tielet Pakkett "Ewropa Attiva", il-Kummissjoni qed taghlaq sensiela wiesgħa ta' proposti legiżlattivi u miżuri ta' abilitazzjoni li jikkostitwixxu qafas komprensiv, integrat u approċċ li jhares 'il quddiem biex tinkiseb mobbiltà kompetittiva, konnessa u nadifa għaċ-ċittadini tal-UE. Id-diġitalizzazzjoni, id-dekarbonizzazzjoni u l-innovazzjoni jfissru li l-mobbiltà tinsab f'salib it-toroq. L-UE trid tahtaf l-opportunitajiet godda li jgħibu magħhom filwaqt li jkunu mhejjija sew biex jaġġustaw għall-isfidi multipli matul it-tranzizzjoni. Il-mobbiltà hija l-pedament tal-libertà tal-moviment tal-persuni u tal-merkanzija, li hija fundamentali għall-funzjonament tajjeb tal-Unjoni Ewropea. Għalhekk huwa essenzjali li ninsabu fit-triq it-tajba u li l-UE, u b'mod partikolari l-industriji ta' mobbiltà importanti tagħha, huma kapaċi li jzommu r-rwol tagħhom ta' mexxejja f'dan is-settur vitali għall-

²⁸ COM(2018) 277.

ekonomija u s-socjeta, jibqghu kompetittivi fil-futur, u jizguraw li servizzi ta' mobbiltà huma sikuri, nodfa u sostenibbli. Il-Kummissjoni għalhekk tappella lill-kolegizlaturi biex mill-aktar fis jadottaw il-proposti legizlattivi taht dan il-Parlament u b'hekk jizguraw li “l-Ewropa hi Attiva”.